LIETUVOS ORO UOSTA
VNO KUN PLC

Suinteresuotiems tiekėjams **2026 m. spalio 12 d.**

DĖL ATSAKYMŲ Į KLAUSIMUS IR PIRKIMO SĄLYGŲ TIKSLINIMO

AB Lietuvos oro uostų (toliau – Perkantysis subjektas) viešųjų pirkimų komisija (toliau – Komisija), vykdydama Darbo grafikų sudarymo internetinės aplikacijos pirkimą, CVP IS Nr. 9724234 (toliau – Pirkimas), atsakydama į suinteresuotų tiekėjų klausimus/prašymus, teikia šiuos paaiškinimus bei patikslinimus:

Eil. Nr.	KLAUSIMAS	PAAIŠKINIMAI/PATIKSLINIMAI
1.	Dėl standartinės SaaS mobiliosios programėlės išeities kodo perdavimo reikalavimo Pirkimo objektas yra SaaS (Software as a Service) sprendimas. Tokio sprendimo atveju tiekėjas suteikia Pirkėjui teisę naudotis jau sukurta ir nuolat vystoma programinės įrangos platforma, tačiau pati platforma ir jos išeities kodas lieka tiekėjo intelektine nuosavybe. Standartinės SaaS platformos mobilioji programėlė yra bendro produkto dalis, naudojama teikiant paslaugas keliems klientams. Jos veikimas priklauso nuo tiekėjo valdomos serverio dalies, duomenų bazės, API, autentifikavimo, planavimo bei optimizavimo komponentų ir infrastruktūros. Todėl reikalavimas perduoti vien mobiliosios programėlės iOS ir Android išeities kodą kelia abejonių dėl jo tinkamumo siekiamam tikslui. Vien šio kodo turėjimas nesuteiktų Pirkėjui galimybės savarankiškai eksploatuoti visos sistemos nutrūkus SaaS paslaugų teikimui. Kita vertus, standartinio produkto išeities kodo perdavimas vienam klientui reikšmingai keistų įprastą SaaS paslaugų teikimo modelį ir galėtų riboti tiekėjų, siūlančių rinkoje jau veikiančius sprendimus, galimybes dalyvauti pirkime.	a) Paaiškiname, kad reikalavimu nėra siekiama perimti tiekėjo standartinės SaaS platformos, serverinės dalies, duomenų bazių, algoritmų, infrastruktūros ar standartinės bendro naudojimo mobiliosios programėlės išeities kodo. Reikalavimo tikslas – užtikrinti, kad Užsakovas turėtų jam skirtą mobiliosios prieigos komponentą, kuris būtų dokumentuotas, valdomas, patikrinamas, suderinamas su Užsakovo saugumo, prieigos kontrolės ir integracijų reikalavimais bei galėtų būti naudojamas kaip kontroliuojama prieigos prie Sistemos dalis. b) Atsižvelgiant į pateiktą pastabą, Pirkimo dokumentų nuostatos tikslinamos, numatant, kad reikalavimas perduoti išeities kodą netaikomas tiekėjo SaaS platformai, serverinei daliai, duomenų bazėms, algoritmams, infrastruktūrai, bendro naudojimo API sąsajoms ir standartinei bendro naudojimo mobiliajai programėlei, jeigu šie komponentai yra tiekėjo produkto dalis ir naudojami teikiant paslaugas keliems klientams. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, Komisija priėmė sprendimą patikslinti Specialiųjų pirkimo sąlygų (toliau – SPS) priedo Nr. 1 „Techninė specifikacija“ (toliau – TS) 2.4.7. p. ir išdėstyti jį nauja redakcija: „2.4.7. p. Užsakovui mobiliosios programėlės programinės įrangos komponentus, reikalingus jos veikimui, palaikymui ir integracijai su Sistema. Perduodami komponentai turi apimti konfigūracinius failus, diegimo instrukcijas, techninę dokumentaciją ir integracijų aprašymą. Jeigu Paslaugų teikėjo standartinės mobiliosios programėlės išeities kodas klientams nėra

	Atsižvelgdami į tai, prašome: a) Paaiškinti, kokį konkretų tikslą siekiama įgyvendinti reikalavimu perduoti mobiliosios programėlės išeities kodą ir kaip vien mobiliosios programėlės kodo perdavimas padėtų šį tikslą pasiekti. b) Peržiūrėti ir patikslinti reikalavimą, numatant, kad jis nebūtų taikomas iki sutarties sudarymo sukurtos standartinės SaaS platformos mobiliosios programėlės išeities kodui, kuris naudojamas ir kitų tiekėjo klientų aptarnavimui. c) Jeigu šiuo reikalavimu siekiama užtikrinti veiklos tęstinumą, apsvarstyti šiam tikslui tinkamesnes ir proporcingas alternatyvas, pavyzdžiui, sutartines duomenų eksporto, pereinamojo laikotarpio paslaugų ar, esant pagrįstam poreikiui, nepriklausomo išeities kodo saugojimo (escrow) priemones. Konkreti priemonė turėtų būti parenkama pagal tai, kokią veiklos tęstinumo riziką siekiama valdyti. Prašome atitinkamai pakeisti pirkimo dokumentų nuostatas, kad standartinius SaaS sprendimus siūlantys tiekėjai galėtų dalyvauti pirkime neprivalėdami perduoti savo bendro naudojimo produkto išeities kodo.	perduodamas, Paslaugų teikėjas turi pateikti arba sukurti Užsakovui skirtą atskirą mobiliosios programėlės versiją, veikiančią su Paslaugų teikėjo SaaS platforma per dokumentuotas API sąsajas. Tokiu atveju Užsakovui perduodamas šios Užsakovui skirtos mobiliosios programėlės versijos išeities kodas. Reikalavimas perduoti išeities kodą netaikomas Paslaugų teikėjo SaaS platformai, serverinei daliai, duomenų bazėms, algoritmams, infrastruktūrai, bendro naudojimo API sąsajoms ir bendro naudojimo mobiliajai programėlei, jeigu šie komponentai yra Paslaugų teikėjo produkto dalis ir naudojami teikiant paslaugas keliems klientams. Paslaugų teikėjas privalo užtikrinti, kad mobilioji programėlė ir jos veikimui būtini komponentai būtų veikiantys, palaikomi ir suderinami su Sistema visą aktyvių darbuotojų licencijų galiojimo laikotarpį.“ c) Jeigu tiekėjo standartinės mobiliosios programėlės išeities kodas klientams nėra perduodamas, tiekėjas gali atitikti šį reikalavimą pateikdamas arba sukurdamas Užsakovui skirtą atskirą mobiliosios programėlės versiją, veikiantį su tiekėjo SaaS platforma per dokumentuotas API sąsajas. Toks komponentas gali būti ribotos apimties mobilioji aplikacija, skirta prisijungimui, naudotojo autentifikacijai, pagrindinių mobiliosios prieigos funkcijų pateikimui ir duomenų mainams su tiekėjo SaaS platforma. Užsakovui turės būti perduotas šio Užsakovui skirto mobiliosios programėlės išeities kodas, konfigūraciniai failai, diegimo instrukcijos, techninė dokumentacija ir integracijų aprašymai. Tiekėjo SaaS produkto, serverinės dalies, algoritmų, duomenų bazių, infrastruktūros, bendro naudojimo API sąsajų ir standartinės bendro naudojimo mobiliosios programėlės išeities kodas nebus reikalaujamas. Toks patikslintas reikalavimas yra susijęs su Pirkimo objektu, proporcingas siekiamam tikslui ir nepagrįstai neriboja tiekėjų galimybės siūlyti SaaS sprendimus, kadangi tiekėjams nėra nustatoma pareiga perduoti savo standartinio, keliems klientams naudojamo SaaS produkto, serverinės dalies ar bendro naudojimo mobiliosios programėlės išeities kodo.
2.	Dėl intelektinės nuosavybės teisių į standartinę SaaS platformą ir jos patobulinimus Standartinė SaaS platforma yra nuolat vystomas tiekėjo produktas, kurio funkcionalumas, programinis kodas, algoritmai ir bendro	a) Patvirtiname, kad Paslaugų teikėjo iki Sutarties sudarymo sukurta standartinė programinės įrangos platforma, jos išeities kodas, algoritmai, standartiniai komponentai ir kiti iš anksto sukurti intelektinės nuosavybės objektai išlieka Paslaugų teikėjo ar atitinkamų teisių turėtojų nuosavybe.

	pobūdžio patobulinimai naudojami teikiant paslaugas keliems klientams. Vykdant sutartį su Pirkėju, tiekėjas gali atlikti tiek individualiai Pirkėjo poreikiams skirtus darbus, tiek bendrus platformos patobulinimus, kurie tampa standartinio produkto dalimi. Jeigu pirkimo dokumentuose numatytas išimtinių intelektinės nuosavybės teisių perdavimas apimtų visus sutarties vykdymo metu sukurtus programinės įrangos pakeitimus ir patobulinimus, neatskiriant individualių Pirkėjui sukurtų rezultatų nuo bendro naudojimo SaaS platformos vystymo, tiekėjas galėtų netekti galimybės savo paties produkto patobulinimus naudoti kitiems klientams. Toks reikalavimas būtų sunkiai suderinamas su standartinio SaaS produkto teikimo modeliu. Be to, jis galėtų reikšmingai padidinti pasiūlymo kainą arba apriboti tiekėjų, turinčių jau sukurtas ir veikiančias platformas, dalyvavimą pirkime. Atsižvelgdami į tai, prašome peržiūrėti ir patikslinti intelektinės nuosavybės teisių nuostatas, aiškiai nustatant, kad: a) Tiekėjo iki sutarties sudarymo sukurta standartinė SaaS platforma, jos išeities kodas, algoritmai ir kiti bendro naudojimo komponentai lieka tiekėjo intelektine nuosavybe. b) Sutarties vykdymo metu sukurti bendro pobūdžio platformos patobulinimai, kurie nėra individualiai ir išimtinai skirti Pirkėjui, taip pat lieka tiekėjo intelektine nuosavybe. Pirkėjui suteikiamos visos teisės, būtinos naudotis sutartyje numatytu funkcionalumu. c) Išimtinių teisių perdavimas, jeigu toks yra būtinas, taikomas tik aiškiai apibrėžtiems ir individualiai Pirkėjui sukurtiems rezultatams, dėl kurių teisių perdavimo šalys susitaria sutartyje.	b) Bendro pobūdžio standartinės platformos patobulinimai, kurie nėra kuriami išimtinai Užsakovui, taip pat nelaikomi Užsakovui perduodamais išimtinės intelektinės nuosavybės objektais. c) Jeigu vykdant Sutartį būtų sukuriami individualiai ir išimtinai Užsakovo poreikiams skirti rezultatai, intelektinės nuosavybės teisės į tokius rezultatus būtų nustatomos pagal Sutarties nuostatas.

	Prašome patikslinti atitinkamas pirkimo dokumentų ir sutarties nuostatas taip, kad būtų aiškiai atskirtos teisės į standartinį tiekėjo produktą, jo bendro pobūdžio patobulinimus ir individualiai Pirkėjui sukurtus rezultatus.	
3.	Dėl kito ūkio subjekto finansinio pajėgumo pasitelkimo 2026 m. rugsėjo 24 d. paaiškinime nurodyta, kad tiekėjas, pats neatitinkantis SPS priedo Nr. 4 1.1 punkte nustatyto 160 000 Eur metinių pajamų reikalavimo, gali remtis kitų ūkio subjektų finansiniais pajėgumais arba teikti pasiūlymą kartu su kitais ūkio subjektais. Prašome patikslinti, ar tiekėjas gali remtis kito ūkio subjekto finansiniu pajėgumu, pats išlikdamas vieninteliu pasiūlymą teikiančiu tiekėju ir pagrindiniu sutarties vykdytoju, jeigu darbo grafikų planavimo sistemos diegimą ir SaaS paslaugų teikimą vykdys pats tiekėjas. Taip pat prašome nurodyti: a) Kokius konkrečius dokumentus ir įsipareigojimus tokiu atveju turi pateikti pasitelkiamas ūkio subjektas? b) Ar pasitelkiamas ūkio subjektas privalo tiesiogiai vykdyti tam tikrą sutarties dalį, ar pakanka tinkamai įforminto jo finansinio pajėgumo prieinamumo sutarties vykdymo laikotarpiu? c) Ar tokiu atveju būtų reikalaujama solidariosios atsakomybės už sutarties įvykdymą ir, jeigu taip, kokia būtų jos apimtis?	Perkantysis subjektas paaiškina, kad tiekėjas, siekdamas atitikti SPS priedo Nr. 4 „Reikalavimai tiekėjams“ 1.1 punkte nustatytą finansinio ir ekonominio pajėgumo reikalavimą, gali remtis kito ūkio subjekto finansiniu ir ekonominiu pajėgumu ir pasiūlymą teikti kaip vienintelis tiekėjas. Kito ūkio subjekto finansinio ir ekonominio pajėgumo pasitelkimas savaime nereiškia, kad pasiūlymą turi teikti ūkio subjektų grupė. a) Tiekėjas, remdamasis kito ūkio subjekto finansiniu ir ekonominiu pajėgumu, turi pasiūlyme nurodyti tokį ūkio subjektą ir pateikti įrodymus, kad šio ūkio subjekto pajėgumas bus prieinamas tiekėjui vykdant pirkimo sutartį. Atsižvelgiant į SPS priedo Nr. 4 1.1 punkte nustatytą reikalavimą, pasitelkiamas ūkio subjektas turėtų pateikti dokumentus, patvirtinančius jo finansinį ir ekonominį pajėgumą, t. y. paskutinių 3 finansinių metų finansinių ataskaitų rinkinį ar jo ištrauką arba pažymą apie gautas metines visos veiklos pajamas, jeigu taikomos SPS priedo Nr. 4 1.1 punkte nustatytos sąlygos. Taip pat turi būti pateiktas dokumentas, patvirtinantis, kad tiekėjui bus prieinami pasitelkiamo ūkio subjekto ištekliai, reikalingi finansinio ir ekonominio pajėgumo reikalavimui įvykdyti (SPS Priedas Nr. 11). b) Pažymime, kad tuo atveju, kai tiekėjas pats vykdys darbo grafikų planavimo sistemos diegimą ir SaaS paslaugų teikimą, jis gali likti vieninteliu pasiūlymą teikiančiu ir pagrindiniu sutartį vykdančiu tiekėju, o kito ūkio subjekto finansiniu ir ekonominiu pajėgumu remtis tik siekdamas atitikti SPS priedo Nr. 4 1.1 punkte nustatytą kvalifikacijos reikalavimą. c) Šiuo atveju pirkimo dokumentuose toks reikalavimas nėra nustatytas. Todėl vien dėl to, kad tiekėjas remiasi kito ūkio subjekto finansiniu ir ekonominiu pajėgumu, pasitelkiamam ūkio subjektui solidarioji atsakomybė nekyla.
4.	Dėl 50 000 Eur vertės projektinės patirties pagrindimo SaaS sutartimis SPS priedo Nr. 4 2.1 punkte nustatytas reikalavimas dėl programinės įrangos diegimo projekto, kurio apimtyje buvo įdiegtas darbuotojų	a) Vertinant atitiktį 50 000 Eur be PVM vertės reikalavimui, vertinama programinės įrangos diegimo projekto paslaugų ir (ar) atliktų darbų vertė, kurio apimtyje buvo įdiegtas darbuotojų darbo grafikų planavimo funkcionalumas, o ne bendra sutarties, pagal kurią teikiamos ir kitos paslaugos, vertė.

	darbo grafikų planavimo funkcionalumas ir kurio vertė yra ne mažesnė kaip 50 000 Eur be PVM. SaaS sprendimų atveju projekto ekonominę vertę paprastai sudaro ne tik vienkartiniai diegimo darbai, bet ir pagal tą pačią sutartį teikiamos periodinės programinės įrangos naudojimo paslaugos. Sistemos diegimas gali būti užbaigtas ir sistema perduota eksploatacijai, nors SaaS paslaugų teikimo sutartis toliau vykdoma. Prašome patikslinti: a) Ar vertinant 50 000 Eur be PVM reikalavimą gali būti įskaitoma pagal atitinkamą sutartį faktiškai suteiktų paslaugų vertė, įskaitant periodinius SaaS abonentinius mokesčius, jeigu pagal šią sutartį darbo grafikų planavimo funkcionalumas jau yra įdiegtas ir naudojamas? b) Ar reikalaujama vertė gali būti pasiekta sumuojant kelių sutarčių, pagal kurias tinkamai įdiegtas darbo grafikų planavimo funkcionalumas, vertes? c) Koks laikotarpis taikomas apskaičiuojant tebevykdomų sutarčių vertę: ar įskaitomos tik per paskutinius trejus metus iki pasiūlymų pateikimo termino faktiškai suteiktos paslaugos, ar gali būti įskaitoma ir ankstesnė pagal tą pačią sutartį suteiktų paslaugų vertė? d) Kokiais dokumentais SaaS sutarties atveju galima pagrįsti tinkamą diegimo užbaigimą ir sistemos perdavimą eksploatacijai, jeigu sutartyje nebuvo numatytas atskiras priėmimo–perdavimo aktas, tačiau užsakovas sistemą naudoja ir patvirtina tinkamą diegimo atlikimą?	Vien periodiniai SaaS abonentiniai mokesčiai už naudojimąsi jau įdiegta ir eksploatuojama programine įranga savaime nelaikomi programinės įrangos diegimo projekto verte ir į 50 000 Eur vertę neįskaitomi. Į 50 000 Eur be PVM vertę gali būti įskaitoma tik ta SaaS sutarties vertės dalis, kuri yra susijusi su programinės įrangos diegimo, konfigūravimo, pritaikymo, integravimo, ar kitais projekto įgyvendinimo darbais ir (ar) paslaugomis. Vien bendra SaaS abonentinės ar programinės įrangos naudojimo sutarties vertė, kai ji nėra susijusi su programinės įrangos diegimo projekto darbais ir (ar) paslaugomis, nebus laikoma pakankama 50 000 Eur be PVM vertės reikalavimui pagrįsti. b) Taip, 50 000 Eur be PVM reikalaujama vertė gali būti pasiekta sumuojant kelių sutarčių vertes, kadangi SPS priedo Nr. 4 2.1 punkte nustatyta, kad reikalavimas gali būti įvykdytas pagal „vieną ar daugiau įvykdytų ar tebevykdomų sutarčių, jeigu jos sudarytos dėl to paties objekto (projekto).“. Tačiau sumuojamos gali būti tik tos sutarčių dalys, kurios atitinka SPS priedo Nr. 4 2.1 punkte nustatytą patirties pobūdį, t. y. yra susijusios su programinės įrangos diegimo projektais, kurių apimtyje buvo įdiegtas darbuotojų darbo grafikų planavimo funkcionalumas. Vien sutarčių, pagal kurias buvo teikiamos tik SaaS naudojimo, priežiūros, palaikymo ar kitos tęstinės paslaugos, vertės negali būti sumuojamos siekiant įvykdyti 50 000 Eur diegimo projekto vertės reikalavimą. c) Tais atvejais, kai remiamasi tebevykdoma sutartimi, vertinama tik ta reikalavimus atitinkančių darbų ir (ar) paslaugų vertė, kuri faktiškai yra suteikta ir (ar) atlikta per SPS priedo Nr. 4 2.1 punkte nustatytą trejų metų laikotarpį iki pirminių pasiūlymų pateikimo termino pabaigos. Ankstesniu nei nurodytas trejų metų laikotarpiu suteiktų paslaugų ar atliktų darbų vertė neįskaitoma, net jeigu jie buvo atlikti pagal tą pačią tebevykdomą sutartį. d) Tokiais įrodymais, atsižvelgiant į konkrečios sutarties sąlygas, galėtų būti, pavyzdžiui, užsakovo pažyma, paslaugų priėmimo dokumentas, sistemos paleidimo ar perdavimo eksploatacijai dokumentas, užsakovo patvirtinimas apie sistemos naudojimo pradžią ar kitas lygiavertis dokumentas.
5.	Dėl integracijų apimties ir fiksuotos diegimo kainos	a) Konkrečios naudojamų SSO, Business Central ir AMS / AODB sistemų versijos viešai Pirkimo dokumentuose nėra detalizuojamos,

	Pirkimo dokumentuose numatytos integracijos su Pirkėjo naudojamomis sistemomis. Siekiant tinkamai įvertinti darbų apimtį ir pateikti palyginamą kainos pasiūlymą, prašome patikslinti: a) Kokios konkrečios SSO, Business Central ir AMS (AODB) sistemos bei jų versijos naudojamos? b) Kokiais integracijos būdais šios sistemos pasiekiamos ir ar tiekėjams iki galutinio pasiūlymo pateikimo bus pateikta integracinių sąsajų techninė dokumentacija bei perduodamų duomenų apimtis? c) Ar visos numatytos integracijos privalo būti užbaigtos per pirminį sistemos paleidimo terminą? d) Kaip būtų vertinami papildomi integracijų darbai, jeigu vykdant sutartį paaiškėtų reikalavimai, kurių nebuvo galima nustatyti iš iki pasiūlymo pateikimo pateiktos informacijos?	kadangi tokia informacija kartu su techniniais prieigos, konfigūracijos ir integracijų parametrais gali būti laikoma informacijos saugumo požiūriu jautria informacija. b) Integracijos turės būti įgyvendinamos per standartinius duomenų mainų būdus, atsižvelgiant į konkrečios Užsakovo sistemos technines galimybes: API sąsajas, web servisus, duomenų mainų failus pvz., CSV, XLSX, JSON, XML, ar kitus su Užsakovu suderintus būdus. Detali integracinių sąsajų techninė dokumentacija, endpointai, prieigos parametrai, autentifikacijos konfigūracija ir testavimo aplinkų duomenys Pirkimo metu nebus teikiami dėl informacijos saugumo. Ši informacija bus pateikta Pirkimą laimėjusiam tiekėjui sutarties vykdymo metu, kiek tai bus būtina integracijoms įgyvendinti. c) Taip, visos numatytos integracijos privalo būti užbaigtos per pirminį sistemos paleidimo terminą. d) Konkreti situacija būtų vertinama individualiai ir galimi sprendimai būtų vykdomi pagal Konsultavimo ir programavimo paslaugų suteikimo tvarką (techninės specifikacijos 10 skyrių).
6.	Dėl sistemos paleidimo termino ir priklausomybių nuo Pirkėjo Pirkimo dokumentuose numatytas 90 kalendorinių dienų sistemos parengimo naudojimui terminas. Prašome patikslinti, ar šis terminas būtų atitinkamai pratęsiamas, jeigu darbai vėluotų dėl nuo tiekėjo nepriklausančių aplinkybių, įskaitant Pirkėjo ar jo trečiųjų šalių valdomų sistemų prieigų, API dokumentacijos, pradinių duomenų, sprendimų, saugumo patvirtinimų ar testavimo rezultatų pateikimo vėlavimą. Taip pat prašome nurodyti, koks terminas numatytas Pirkėjo priėmimo testavimui ir pastabų pateikimui po sistemos pateikimo priėmimui.	Techninės specifikacijos 6.6.p. yra nustatyta, kad jeigu integracijų ar kitų Sistemos paleidimui būtinų darbų įgyvendinimas priklauso nuo Užsakovo ar trečiųjų šalių valdomų sistemų techninių galimybių, prieigų, API dokumentacijos, saugumo reikalavimų ar kitų nuo Paslaugų teikėjo nepriklausančių aplinkybių, atitinkamas terminas gali būti koreguojamas rašytiniu Šalių susitarimu, pagrindžiant termino keitimo priežastis. Pagal Techninės specifikacijos 6.7 punktą visa Sistema, įskaitant sukonfigūruotą platformą, aktyvias licencijas, mobiliąją programėlę, pagrindinius darbo grafikų sudarymo, optimizavimo, kontrolės, kaupiamosios darbo laiko apskaitos, ataskaitų ir KPI funkcionalumus bei su paleidimui būtinomis Užsakovo sistemomis įgyvendintas integracijas, turi būti parengta naudojimui ne vėliau kaip per 90 kalendorinių dienų nuo Sutarties įsigaliojimo dienos.

		Funkcinis testavimas ir priėmimo patikra yra 90 kalendorinių dienų termino dalis, nebent terminas būtų koreguojamas rašytiniu Šalių susitarimu dėl nuo Paslaugų teikėjo nepriklausančių aplinkybių.
7.	Dėl specialistų kvalifikacijos Prašome patikslinti du specialistų kvalifikacijos reikalavimų taikymo aspektus: a) Ar vertinant projekto vadovo vadovauto informacinės sistemos kūrimo ar modernizavimo projekto 50 000 Eur vertę SaaS projekto atveju gali būti įskaitoma bendra pagal atitinkamą sutartį suteiktų diegimo, vystymo ir programinės įrangos naudojimo paslaugų vertė? b) Ar programuotojo patirties reikalavimą dėl darbo grafikų planavimo naudojant dirbtinio intelekto įžvalgas atitinka projektas, kuriame darbuotojų poreikis prognozuojamas mašininio mokymosi modeliais, o darbo grafikai automatiškai sudaromi naudojant matematinio optimizavimo algoritmus ir prognozuoto poreikio duomenis?	a) Vertinant atitiktį 50 000 Eur vertės reikalavimui, vertinama projekto vadovo vadovauto informacinės sistemos kūrimo ar modernizavimo projekto vertė. Į ją gali būti įskaičiuojama pagal sutartį suteiktų kūrimo, diegimo, vystymo ar kitų projekto įgyvendinimo paslaugų vertė. Periodiniai SaaS abonentiniai mokesčiai už naudojimąsi jau įdiegta ir eksploatuojama sistema į projekto vertę neįskaičiuojami. b) Perkantysis subjektas pažymi, kad pagal nustatytą reikalavimą programuotojas turi būti dalyvavęs bent viename projekte, kurio metu pats atliko darbo grafikų planavimo programinės įrangos programavimo darbus, naudojant dirbtinio intelekto įžvalgas. Todėl projektas gali būti pripažįstamas atitinkančiu šį reikalavimą, jeigu pateiktais dokumentais pagrindžiama, kad programuotojas atliko nurodytus programavimo darbus, o darbo grafikų planavimui buvo naudojamos dirbtinio intelekto įžvalgos. Sprendimas, kuriame darbuotojų poreikis prognozuojamas mašininio mokymosi modeliais, o šiomis prognozėmis remiantis optimizavimo algoritmais sudaromi darbo grafikai, laikomas darbo grafikų planavimu naudojant dirbtinio intelekto įžvalgas. Papildomai tiekėjas turi pagrįsti, kad programuotojas pats atliko su šiuo funkcionalumu susijusius programavimo darbus.
8.	Dėl programinės įrangos diegimo projekto patirties SPS priedo Nr. 4 2.1 punkte reikalaujama, kad tiekėjas būtų tinkamai įvykdęs programinės įrangos diegimo projektą, kurio apimtyje buvo įdiegtas darbuotojų darbo grafikų planavimo funkcionalumas ir kurio vertė yra ne mažesnė kaip 50 000 Eur be PVM. Prašome patvirtinti, ar 50 000 Eur be PVM vertės reikalavimas taikomas visam programinės įrangos diegimo projektui, kurio viena iš sudedamųjų dalių buvo darbuotojų darbo grafikų planavimo	Paaiškiname, kad 50 000 Eur be PVM vertės reikalavimas taikomas visam tinkamai įvykdytam programinės įrangos diegimo projektui, kurio apimtyje buvo įdiegtas darbuotojų darbo grafikų planavimo funkcionalumas, o ne atskirai darbuotojų darbo grafikų planavimo funkcionalumo diegimo dalies vertei. Tinkama patirtimi gali būti laikomas platesnis darbo jėgos, pamainų, darbuotojų išteklių, operacinių resursų ar analogiško planavimo sprendimo diegimas, jeigu jo sudėtyje faktiškai buvo įgyvendintas darbuotojų darbo grafikų, pamainų, darbo laiko, darbuotojų poreikio ar analogiškas planavimo funkcionalumas.

	funkcionalumas, ar būtent darbuotojų darbo grafikų planavimo funkcionalumo dalies vertei. Taip pat prašome patvirtinti, ar tinkama patirtimi būtų laikomas platesnis darbo jėgos, pamainų, darbuotojų išteklių ar operacinių resursų planavimo sprendimo diegimas, jeigu jo sudėtyje faktiškai buvo įgyvendintas darbuotojų darbo grafikų planavimo funkcionalumas.	Tiekėjas turės pagrįsti viso projekto vertę, tinkamą jo įvykdymą ir tai, kad projekto apimtyje faktiškai buvo įdiegtas darbuotojų darbo grafikų planavimo funkcionalumas.
9.	Dėl programuotojo patirties naudojant dirbtinio intelekto įžvalgas SPS priedo Nr. 4 2.3 punkte reikalaujama programuotojo, kuris būtų dalyvavęs projekte ir atlikęs darbo grafikų planavimo, naudojant dirbtinio intelekto įžvalgas, programinės įrangos programavimo darbus. Prašome paaiškinti, kokia konkrečiai technologija ar funkcionalumas Perkančiojo subjekto bus laikomas „dirbtinio intelekto įžvalgų“ naudojimu. Ar reikalavimą atitiktų specialistas, kūręs darbuotojų ar darbo jėgos planavimo sprendimus, kuriuose naudoti matematinio optimizavimo, prognozavimo, mašininio mokymosi, taisyklėmis grindžiami optimizavimo ar kiti algoritminiai metodai, jeigu jų paskirtis ir rezultatas iš esmės atitinka pirkimo objektui reikalingą automatizuotą grafikų optimizavimą?	Perkantysis subjektas nereikalauja konkrečios dirbtinio intelekto technologijos ar modelio. Dirbtinio intelekto įžvalgomis laikomi rezultatai (pvz., poreikio prognozės, rekomendacijos), kuriuos sistema gauna mokydamasi iš duomenų, pvz., mašininio mokymosi modeliais. Matematinio optimizavimo ar taisyklėmis grįsti algoritmai reikalavimą atitinka tik tuo atveju, jeigu jie grafikams sudaryti naudoja tokias dirbtinio intelekto įžvalgas. Vien tokie algoritmai be dirbtinio intelekto komponento šio reikalavimo neatitinka. Specialistas turi gebėti pagrįsti, kokius programavimo darbus atliko ir kaip juos kuriant buvo naudojamos dirbtinio intelekto įžvalgos darbo grafikams planuoti. Specialistas turi gebėti pagrįsti, kokius programavimo darbus atliko ir kaip juos kuriant buvo naudojamos dirbtinio intelekto įžvalgos darbo grafikams planuoti
10.	Dėl programuotojo patirtį įrodančių dokumentų Pagal SPS priedo Nr. 4 2.3 punktą numatyta pateikti Specialistų sąrašą ir užsakovų pažymas. Prašome patvirtinti, ar tuo atveju, kai projekto užsakovas savo pažymoje gali patvirtinti projekto rezultatą ir apimtį, tačiau neturi informacijos apie konkretaus programuotojo vidines funkcijas projekte, konkretaus specialisto atlikti darbai galėtų būti papildomai įrodomi darbdavio ar paslaugų teikėjo pažyma, sutartimi, CV, projekto vadovo patvirtinimu ar kitais objektyviais dokumentais.	Jeigu projekto užsakovas pažymoje gali patvirtinti projekto rezultatą, apimtį ir tinkamą įvykdymą, tačiau neturi informacijos apie konkretaus programuotojo vykdytas funkcijas projekte, konkretaus specialisto dalyvavimas projekte ir jo atlikti darbai gali būti papildomai pagrindžiami darbdavio ar paslaugų teikėjo pažyma, , sutartimi, projekto komandos sudėties dokumentais, užduočių paskyrimo dokumentais ar kitais objektyviais dokumentais. Pateikti dokumentai ir juose nurodyta informacija turi sudaryti galimybę įvertinti ir įsitikinti, kad konkretus programuotojas faktiškai dalyvavo įgyvendinant reikalaujamą planavimo, prognozavimo, dirbtinio intelekto (DI) įžvalgų, mašininio mokymosi, matematinio optimizavimo ar lygiaverčio algoritminio funkcionalumo kūrimą, diegimą ar vystymą.

		Vien tik deklaratyvus specialisto nurodymas kaip projekte dalyvavusio asmens, nepateikiant pakankamų objektyvių duomenų, pagrindžiančių jo faktinį dalyvavimą ir atliktas funkcijas, nebūtų laikomas pakankamu reikalavimo atitikčiai pagrįsti.
11.	Dėl darbuotojų licencijos apskaitos vieneto Techninės specifikacijos Lentelėje Nr. 1 ir pasiūlymo formoje nurodytas maksimalus 21 600 darbuotojų licencijų kiekis, mato vienetas – „vnt.“. Techninėje specifikacijoje kartu nustatyta, kad licencijų kiekis kas mėnesį užsakomas pagal faktiškai aktyvių planuojamų darbuotojų skaičių ir kad licencijų kiekis atnaujinamas bei apskaitomas kas mėnesį. Prašome aiškiai patvirtinti, ar pasiūlymo kainos apskaičiavimo tikslais 1 vnt. darbuotojo licencijos reiškia vieno planuojamo darbuotojo licenciją vienam mėnesiui. Jeigu taip, prašome patvirtinti, kad 21 600 vnt. yra maksimalus darbuotojo-mėnesių kiekis per Sutarties laikotarpį.	Patvirtiname, kad Pasiūlymo kainos apskaičiavimo tikslais 1 vnt. darbuotojo licencijos reiškia vieno planuojamo darbuotojo teisę naudotis Sistema vieną mėnesį. Lentelėje Nr. 1 nustatytas maksimalus 21 600 vnt. kiekis reiškia maksimalų darbuotojo-mėnesių kiekį per 36 mėnesių licencijų galiojimo laikotarpį.
12.	Dėl licencijų užsakymo visam Sutarties laikotarpiui Techninėje specifikacijoje nurodyta, kad Užsakovas turi teisę užsakyti licencijas iš karto visam Sutarties laikotarpiui, tačiau kitose nuostatose numatyta mėnesinė licencijų apskaita pagal faktiškai aktyvių darbuotojų skaičių. Prašome paaiškinti, kaip tokiu atveju būtų atliekamas licencijų kiekio ir mokėjimų perskaičiavimas, kai faktinis aktyvių planuojamų darbuotojų skaičius atskirais mėnesiais keičiasi.	Pirkimo dokumentuose nurodytas maksimalus 21 600 licencijų kiekis suprantamas kaip maksimalus darbuotojo-mėnesių kiekis per visą Sutarties laikotarpį. Tai atitinka orientacinį maksimalų 600 aktyvių planuojamų darbuotojų kiekį per mėnesį. Užsakovas turi teisę dalį licencijų užsakyti visam Sutarties laikotarpiui ir už šį kiekį atsiskaityti iš karto. Pavyzdžiui, Užsakovas gali užsakyti 300 licencijų visam 36 mėnesių laikotarpiui. Jeigu atskirais mėnesiais faktiškai aktyvių planuojamų darbuotojų skaičius viršija iš anksto visam laikotarpiui užsakytą licencijų kiekį, papildomos licencijos apskaitomos ir apmokamos kas mėnesį pagal faktiškai aktyvių papildomų planuojamų darbuotojų skaičių. Visais atvejais bendras licencijų kiekis per Sutarties laikotarpį negali viršyti maksimalaus 21 600 darbuotojo-mėnesių kiekio,
13.	Dėl integracijų techninės informacijos Techninėje specifikacijoje numatytos integracijos su SSO, verslo valdymo sistema (BC) bei kitomis Užsakovo sistemomis.	Konkrečios naudojamų SSO, Business Central ir AMS / AODB sistemų versijos, techniniai endpointai, vidiniai adresai, autentifikacijos konfigūracijos ir kiti detalūs techniniai parametrai dėl informacijos saugumo viešai nėra

	Prašome nurodyti: – naudojamos BC sistemos versiją ir integracijoms numatytus sąsajų mechanizmus; – naudojamą tapatybės ir prieigos valdymo sprendimą bei palaikomus SSO protokolus; – ar tiekėjui bus suteiktos dokumentuotos API specifikacijos ir testavimo aplinkos visoms privalomoms integracijoms; – kurios integracijos turi būti įgyvendintos per pradinį 90 kalendorinių dienų Sistemos diegimo terminą.	detalizuojami. Ši informacija, kiek būtina integracijoms įgyvendinti, bus pateikta Paslaugų teikėjui sutarties vykdymo metu. Tiekėjai pasiūlyme turi įsivertinti integracijas su SSO, Business Central ir AMS / AODB tipo sistemomis per standartines dokumentuotas sąsajas, API, web servisus, duomenų mainų failus ar kitus suderintus duomenų mainų būdus. Per 90 kalendorinių dienų terminą turi būti įgyvendintos Sistemos paleidimui būtinos integracijos.
14.	Dėl kelių faktorių autentifikavimo ir privilegijuotų paskyrų Techninėje specifikacijoje numatyta integracija su SSO, tačiau atskirai nenustatyti minimalūs kelių faktorių autentifikavimo ir privilegijuotų ar administratoriaus paskyrų apsaugos reikalavimai. Prašome patikslinti: – ar MFA bus privalomas Sistemos administratorių ir kitų privilegijuotų naudotojų paskyroms; – ar MFA bus įgyvendinamas Užsakovo tapatybės valdymo / SSO infrastruktūroje; – ar taikomas mažiausių būtinų teisių principas ir atskirų privilegijuotų paskyrų naudojimas administravimo veiksmams.	MFA Užsakovo infrastruktūroje yra įgyvendintas naudojant „Microsoft“ tapatybės valdymo sprendinį. MFA naudotojams įgyvendinamas taikant „Push Notification“ metodą per „Microsoft Authenticator“. MFA yra privalomas Sistemos administratorių ir kitų privilegijuotų naudotojų paskyroms. MFA bus taikomas Užsakovo tapatybės valdymo / SSO infrastruktūroje. Tiekėjo siūloma Sistema / aplikacija turi palaikyti integraciją su Užsakovo SSO / tapatybės valdymo infrastruktūra per „OpenID Connect“ ir / arba „OAuth 2.0“ protokolus, naudojant TLS / HTTPS šifravimą, ir gebėti naudotis joje taikomais autentifikavimo mechanizmais, įskaitant MFA. Konkretūs techniniai integracijos parametrai bus pateikti pasirinktam Paslaugų teikėjui Sutarties vykdymo metu. Taikomas mažiausių būtinų teisių principas. Administravimo veiksmams naudojamos atskiros privilegijuotos / administratoriaus paskyros arba administravimo rolės, o įprastiems naudotojams suteikiamos tik jų funkcijoms atlikti būtinos teisės.
15.	Dėl duomenų šifravimo ir kriptografinių priemonių Prašome patikslinti minimalius Sistemos duomenų šifravimo reikalavimus: – duomenų perdavimo metu; – duomenų saugojimo metu; – atsarginėse kopijose; – kriptografinių raktų ir sertifikatų valdymui.	Perkantysis subjektas nenustato konkretaus vieno privalomo šifravimo algoritmo, protokolo ar technologijos. Paslaugų teikėjas privalo taikyti saugias, aktualias ir valstybės bei tarptautinių standartų rekomendacijas atitinkančias kriptografines priemones. Taikomi duomenų šifravimo, kriptografinių raktų ir sertifikatų valdymo sprendimai turi atitikti kibernetinio saugumo ir duomenų apsaugos

	Taip pat prašome nurodyti, ar Perkantysis subjektas nustato konkrečius minimalius protokolų, šifravimo algoritmų ar jų versijų reikalavimus.	reikalavimus, įskaitant TIS2 direktyvos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 818, BDAR ir ISO/IEC 27001 ar lygiaverčių standartų principus. Konkretūs šifravimo sprendimai parenkami atsižvelgiant į Sistemos architektūrą, tvarkomų duomenų pobūdį, duomenų klasifikaciją, rizikos lygį ir naudojamą infrastruktūrą. Paslaugų teikėjas turi pasiūlyti taikytinas technines ir organizacines priemones, o Užsakovas vertins jų priimtinumą pagal pirkimo dokumentų ir taikomų teisės aktų reikalavimus.
16.	Dėl saugumo įvykių registravimo ir stebėsenos Prašome paaiškinti, kokie reikalavimai taikomi Sistemos saugumo ir audito žurnalams, įskaitant: – registruotinus naudotojų, administratorių ir integracijų veiksmus; – minimalią žurnalų saugojimo trukmę; – apsaugą nuo žurnalų pakeitimo ar ištrynimo; – galimybę saugumo įvykius perduoti į Užsakovo naudojamą SIEM ar kitą centralizuotos saugumo stebėsenos sistemą.	Atsižvelgiant į tai, kad sistema bus teikiama kaip išorinė/tiekėjo administruojama paslauga, tiesioginė saugumo įvykių integracija su užsakovo SIEM nėra laikoma privaloma, jeigu tiekėjas užtikrina lygiavertį saugumo įvykių registravimo, stebėsenos ir incidentų valdymo lygį savo valdomoje infrastruktūroje, kaip to reikalauja teisės aktai. Sistemoje turėtų būti registruojami saugumo įvykiai: naudotojų prisijungimai, administratorių veiksmai, teisių pakeitimai, konfigūracijos keitimai, duomenų keitimas / trynimas / eksportas ir kiti reikšmingi įvykiai. Žurnaliniai įrašai turi būti saugomi ne trumpiau kaip 90 dienų ir apsaugoti nuo neteisėto pakeitimo ar ištrynimo.
17.	Dėl pažeidžiamumų valdymo ir saugumo testavimo Techninėje specifikacijoje nustatytas saugumo pažeidžiamumų šalinimas, tačiau nenustatyti pažeidžiamumų tikrinimo, klasifikavimo ir pašalinimo terminai. Prašome patikslinti: – ar prieš Sistemos perdavimą naudojimui privalomas pažeidžiamumų vertinimas ir (ar) įsiskverbimo testavimas; – ar tokie testai turi būti periodiškai kartojami arba atliekami po reikšmingų Sistemos pakeitimų; – kokie terminai taikomi kritinio, aukšto, vidutinio ir žemo pavojingumo pažeidžiamumams pašalinti; – ar tiekėjas turės pateikti atliktų saugumo testų rezultatų ir pažeidžiamumų pašalinimo įrodymus.	Tiekėjas turi užtikrinti pažeidžiamumų valdymą: atlikti Sistemos saugumo patikrinimus prieš perdavimą naudoti, po reikšmingų Sistemos pakeitimų ir periodiškai Sutarties vykdymo metu, pagal su Užsakovu suderintame pažeidžiamumų šalinimo plane nustatytą tvarką ir terminus. Pažeidžiamumų šalinimo plane turi būti nustatyta pažeidžiamumų tikrinimo, klasifikavimo, šalinimo, pakartotinio patikrinimo ir ataskaitų teikimo tvarka, įskaitant veiksmus dėl kritinių, aukšto, vidutinio ir žemo pavojingumo pažeidžiamumų. Pažeidžiamumų šalinimo planas turi būti suderintas su Užsakovu ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Sutarties įsigaliojimo dienos. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, Komisija priėmė sprendimą patikslinti TS 8.2.4 p., ir išdėstyti jį nauja redakcija. Pažeidžiamumų valdymą, įskaitant Sistemos saugumo patikrinimus prieš Sistemos perdavimą naudoti, po reikšmingų Sistemos pakeitimų ir periodiškai Sutarties vykdymo metu, pagal su Užsakovu suderintame pažeidžiamumų šalinimo plane nustatytą tvarką ir terminus. Pažeidžiamumų šalinimo plane turi

		būti nustatyta pažeidžiamumų tikrinimo, klasifikavimo, šalinimo, pakartotinio patikrinimo ir ataskaitų teikimo tvarka, įskaitant veiksmus dėl kritinių, aukšto, vidutinio ir žemo pavojingumo pažeidžiamumų. Pažeidžiamumų šalinimo planas turi būti parengtas Paslaugų teikėjo ir suderintas su Užsakovu ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Sutarties įsigaliojimo dienos
18.	. Dėl atsarginių kopijų, RPO ir RTO Techninėje specifikacijoje nustatyta, kad atsarginės kopijos daromos ne rečiau kaip kartą per parą, saugomos geografiškai atskiroje vietoje ir ne trumpiau kaip 7 dienas. Prašome papildomai nurodyti: – reikalaujamą RPO; – reikalaujamą RTO; – atsarginių kopijų atkūrimo testavimo periodiškumą; – ar tiekėjas turi periodiškai pateikti įrodymus, kad atsarginės kopijos yra tinkamos ir iš jų Sistema bei duomenys gali būti faktiškai atkurti.	Paaiškiname, kad reikalaujamas RPO – ne ilgesnis kaip 24 valandos. Reikalaujamas RTO – ne ilgesnis kaip 3 darbo valandos nuo kritinio incidento / kritinio gedimo užregistravimo, pagal Techninėje specifikacijoje kritiniam gedimui nustatytą šalinimo terminą. Atsarginių kopijų atkūrimo testavimas turi būti atliekamas ne rečiau kaip 1 kartą per metus. Paslaugų teikėjas turi ne rečiau kaip 1 kartą per metus pateikti Užsakovui atkūrimo testavimo ataskaitą arba kitus lygiaverčius įrodymus, kad atsarginės kopijos yra tinkamos ir Sistema bei duomenys gali būti faktiškai atkurti.
19.	Dėl duomenų tvarkymo teritorijos Techninėje specifikacijoje nustatyta, kad visi Užsakovo duomenys turi būti saugomi ir tvarkomi ES / EEE teritorijoje. Kartu DI funkcionalumo nuostatose numatyta galimybė taikyti BDAR numatytas išimtis ir sąlygas dėl duomenų perdavimo. Prašome paaiškinti šių nuostatų santykį ir aiškiai patvirtinti, ar Sutarties vykdymo metu bet kokie Užsakovo duomenys, įskaitant DI komponentams perduodamus duomenis, atsargines kopijas, telemetriją, techninius žurnalus ir pagalbos ar diagnostikos duomenis, negali būti saugomi ar tvarkomi už ES / EEE teritorijos ribų. Jeigu perdavimas už ES / EEE ribų vis dėlto leidžiamas, prašome konkrečiai nurodyti leidžiamus atvejus ir jiems taikomas sąlygas.	Paaiškiname, kad visi Užsakovo duomenys, įskaitant DI funkcionalumui pateikiamus duomenis, atsargines kopijas, techninius žurnalus, telemetrijos, pagalbos ir diagnostikos duomenis, turi būti saugomi ir tvarkomi tik ES / EEE teritorijoje. Duomenų perdavimas, saugojimas ar tvarkymas už ES / EEE teritorijos ribų Sutarties vykdymo metu nėra leidžiamas. DI funkcionalumo nuostatos dėl BDAR numatytų sąlygų nėra aiškinamos kaip leidžiančios perduoti Užsakovo duomenis už ES / EEE ribų. Pirkimo dokumentų nuostatos bus atitinkamai patikslintos.
20.	Dėl DI sistemos klasifikavimo pagal Reglamentą (ES) 2024/1689 Techninė specifikacija numato DI naudojimą darbuotojų darbo grafikams optimizuoti, darbo krūviui skaičiuoti ir prognozuoti bei scenarijams vertinti.	Perkantysis subjektas numato DI funkcionalumą naudoti kaip sprendimų palaikymo priemonę darbo krūvio skaičiavimui, prognozavimui, grafikų optimizavimui ir scenarijų vertinimui. DI funkcionalumas neturi savarankiškai ir be žmogaus peržiūros priimti darbuotojams privalomų sprendimų dėl darbo grafikų, darbo laiko, užduočių paskyrimo ar kitų darbo santykiams reikšmingų

	Prašome paaiškinti, ar Perkantysis subjektas yra įvertinęs numatomą Sistemos DI funkcionalumą pagal Reglamento (ES) 2024/1689 6 straipsnį ir III priedą, įskaitant darbuotojų valdymui ir užduočių paskirstymui naudojamas DI sistemas. Jeigu numatomas funkcionalumas laikomas aukštos rizikos DI sistema, prašome patikslinti tiekėjui ir Perkančiajam subjektui tenkančias pareigas bei dokumentus, kuriuos tiekėjas privalės pateikti prieš Sistemos perdavimą naudojimui ir Sutarties vykdymo metu. Jeigu Perkantysis subjektas vertina, kad numatomas DI funkcionalumas nėra aukštos rizikos DI sistema, prašome patikslinti numatomą DI funkcijų paskirtį ir naudojimo ribas.	klausimų. Galutinius sprendimus priima ir tvirtina atsakingi Užsakovo darbuotojai. Kartu pažymime, kad galutinė siūlomo DI funkcionalumo klasifikacija pagal Reglamentą (ES) 2024/1689 priklausys nuo konkretaus tiekėjo siūlomo sprendimo architektūros, DI funkcijų paskirties, automatizavimo lygio, naudojamų duomenų, žmogaus priežiūros priemonių ir poveikio darbuotojams. Todėl tiekėjas turės pateikti siūlomo DI funkcionalumo klasifikacijos pagrindimą pagal Reglamento (ES) 2024/1689 reikalavimus. Jeigu siūlomas funkcionalumas neatitinka DI sistemos apibrėžimo pagal DI aktą, tiekėjas privalės pateikti tai pagrindžiančius dokumentus. Jeigu tiekėjo siūlomas funkcionalumas būtų laikomas aukštos rizikos DI sistema, tiekėjas privalės užtikrinti atitiktį Reglamente (ES) 2024/1689 nustatytiems reikalavimams ir pateikti tai pagrindžiančius dokumentus, įskaitant, kiek taikoma, techninę dokumentaciją, naudojimo instrukcijas, atitikties vertinimo dokumentus, ES atitikties deklaraciją, registracijos įrodymą ir kitus privalomus dokumentus. Jei funkcionalumas bus laikomas DI sistema, tačiau nepriskirtas aukštos rizikos kategorijai, tiekėjas privalės pateikti tai pagrindžiančius vertinimo dokumentus ir kitus dokumentus, kurių pateikimą numato DI aktas bei kiti taikytini teisės aktai. Tiekėjas privalės užtikrinti atitiktį DI akto ir kitų taikytinų teisės aktų reikalavimams tiek, kiek jie yra taikomi konkrečiai sistemai ir yra įsigalioję bei taikytini dokumentų pateikimo, sistemos diegimo ar Sutarties vykdymo metu.
21.	Dėl konkrečių kibernetinio saugumo reikalavimų taikymo Techninėje specifikacijoje nustatyta pareiga užtikrinti atitiktį Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 818 ir (arba) Direktyvos (ES) 2022/2555 reikalavimams. Prašome patikslinti formuluotę „ir (arba)“ bei nurodyti, kokie konkretūs Lietuvos Respublikos teisės aktuose ir Perkančiojo subjekto taikomuose informacinių technologijų bei kibernetinio saugumo	Pirkimo dokumentuose vartojama formuluotė „Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 818 ir (arba) Direktyvos (ES) 2022/2555 reikalavimai“ reiškia, kad Tiekėjas privalo laikytis visų jam taikytinų Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktuose nustatytų kibernetinio saugumo reikalavimų, susijusių su pirkimo objektu. Aktuali Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 818 redakcija įgyvendina Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo teisinį reguliavimą ir atsižvelgia į Direktyvos (ES) 2022/2555 (NIS2) reikalavimus.

	standartuose nustatyti reikalavimai bus privalomi Sistemai ir Paslaugų teikėjui Sutarties vykdymo metu. Taip pat prašome nurodyti, ar atitiktis turės būti pagrindžiama konkrečiais dokumentais, sertifikatais, auditais, saugumo testavimo rezultatais ar kitais objektyviais įrodymais. Prašome atsakymus, darančius įtaką pasiūlymo parengimui, kainai, kvalifikacijos vertinimui ar techninio sprendimo architektūrai, laikyti Pirkimo dokumentų paaiškinimais ir, kai būtina, atitinkamai patikslinti Pirkimo dokumentus.	Pirkimo dokumentais nėra nustatomi papildomi ar nuo teisės aktų reikalavimų besiskiriantys kibernetinio saugumo reikalavimai. Tiekėjas, vykdydamas sutartį, privalės užtikrinti Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymo, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 818 bei kitų taikytinų teisės aktų reikalavimų laikymąsi tiek, kiek tai susiję su pirkimo objektu. SPS 6.8. punkte yra nurodyta, kokius dokumentus Perkančiojo subjekto prašymu turės pateikti Ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą pateikęs Tiekėjas.
22.	**Mobiliosios programėlės išeities kodas** Techninės specifikacijos 2.4.7 punkte reikalaujama perduoti mobiliosios programėlės iOS ir Android versijų išeities kodą. Pagal įprastą praktiką standartinės programinės įrangos, teikiamos kaip paslauga (SaaS), išeities kodas klientams neperduodamas. Prašome patvirtinti, kad siūlomos Sistemos mobiliajai programėlei, kuri yra bendra visiems jos naudotojams, šis reikalavimas laikomas įvykdytu, kai Užsakovui perduodami sukompiliuoti iOS ir Android diegimo paketai, konfigūraciniai failai, diegimo instrukcijos, techninė dokumentacija ir integracijų aprašymas, t. y., visi 2.4.7 punkte išvardyti komponentai, išskyrus išeities kodą.	Žr. atsakymą Nr. 1.
23.	**Perduotos programėlės suderinamumas** Techninės specifikacijos 2.4.7 punkte numatyta užtikrinti perduotų mobiliosios programėlės komponentų veikimą ir suderinamumą su Sistema visą licencijų galiojimo laikotarpį. Prašome patvirtinti, kad šis reikalavimas laikomas įvykdytu, kai Užsakovui perduodami diegimo paketai atitinka perdavimo metu galiojančią programėlės versiją ir tuo metu galiojantį suderinamumą su Sistema, o naujesnių versijų diegimo paketai, Užsakovui pageidaujant, pateikiami konsultavimo ir	Patvirtiname, kad perduodami mobiliosios programėlės diegimo paketai ir susiję komponentai turi atitikti perdavimo metu galiojančią programėlės versiją ir tuo metu galiojantį suderinamumą su Sistema. Naujesnių versijų diegimo paketai, atnaujintų komponentų parengimas ar papildomi Užsakovo pageidaujami pritaikymai gali būti teikiami konsultavimo ir programavimo paslaugų apimtyje. Kartu pažymime, kad šis paaiškinimas nekeičia Paslaugų teikėjo pareigos užtikrinti pačios Sistemos ir standartinės mobiliosios programėlės veikimą bei prieinamumą pagal Techninėje specifikacijoje ir Sutartyje nustatytus reikalavimus.

	programavimo paslaugų apimtyje.	
24.	**Intelektinė nuosavybė** Prekių ir paslaugų sutarties bendrųjų sąlygų 17.1 punkte numatyta, kad visi Paslaugų rezultatai ir teisės į juos neatšaukiamai ir išimtinai pereina Pirkėjui nuo jų sukūrimo momento, o 17.7 punkte leidžiama tai nustatyti kitaip Prekių ir paslaugų sutarties specialiosiose sąlygose. Kai siūloma Sistema yra standartinė programinė įranga, teikiama kaip paslauga daugeliui klientų (SaaS), prašome specialiosiose sąlygose nustatyti, kad: (i) Pirkėjui priklauso jo duomenys, Sistemoje sudaryti darbo grafikai ir ataskaitos, taip pat jam perduota mobiliosios programėlės versija, kuria jis gali naudotis neterminuotai; (ii) intelektinės nuosavybės teisės į pačią Sistemą, jos standartinį funkcionalumą ir Sutarties vykdymo metu atliktus standartinio produkto patobulinimus lieka Tiekėjui; (iii) Pirkėjui suteikiama neišimtinė licencija naudotis Sistema visą Sutarties galiojimo laikotarpį.	Paaiškiname, kad Pirkimo dokumentais nėra siekiama perimti Tiekėjo standartinės SaaS platformos, standartinio funkcionalumo, serverinės dalies, algoritmų, infrastruktūros, bendro naudojimo API ar kitų Tiekėjo standartinio produkto komponentų intelektinės nuosavybės teisių. Šios teisės lieka Tiekėjui, o Užsakovui suteikiama neišimtinė teisė naudotis Sistema Sutarties galiojimo laikotarpiu. Užsakovui priklauso visi jo pateikti, Sistemoje tvarkomi ar iš Užsakovo duomenų suformuoti duomenys ir rezultatai, įskaitant darbo grafikus, ataskaitas ir eksportuotus duomenis. Kartu pažymime, kad jeigu Sutarties vykdymo metu pagal Užsakovo poreikius sukuriami ar perduodami individualūs Užsakovui skirti rezultatai, įskaitant mobiliosiąją programėlę, Užsakovui turi būti suteikiamos teisės tokius rezultatus naudoti, saugoti, palaikyti, modifikuoti ir pavesti jų palaikymą ar modifikavimą tretiesiems asmenims savo vidiniams poreikiams. Šios teisės neapima Tiekėjo standartinės SaaS platformos ar kitų bendro naudojimo produkto komponentų. Atsižvelgiant į tai, Užsakovas sutinka su Tiekėjo siūlomu intelektinės nuosavybės teisių nustatymu, tačiau mano, kad turi būti aiškiai atskirtos teisės į Tiekėjo standartinę SaaS platformą nuo teisių į Užsakovui individualiai sukurtus ir (ar) perduotus rezultatus. Todėl Užsakovas sutinka Bendrųjų sutarties sąlygų (toliau – BPS) 17.1 punktą tikslinti su tam tikrais pakeitimais, pripažįstant Tiekėjo teises į SaaS platformą, bet užkardant rizikos kilimą, kad Užsakovas liktų priklausomas nuo Tiekėjo dėl jam individualiai sukurtų rezultatų poreikio palaikymui ar tobulinimui. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, BPS 17.1 p. pakeičiamas ir išdėstomas nauju Specialiųjų sutarties sąlygų (toliau – SSS) 10.6 punktu taip: „Intelektinės nuosavybės teisės į Tiekėjo standartinę programinę įrangą, teikiamą, kaip paslauga (SaaS) (toliau – Sistema), jos standartinį funkcionalumą, serverinę dalį, architektūrą, algoritmus, infrastruktūrą, bendro naudojimo API, bei kitus Tiekėjo standartinio produkto komponentus taip pat

		į Sutarties vykdymo metu sukurtus ar patobulintus standartinio produkto komponentus priklauso ir lieka Tiekėjui. Užsakovui Sutarties galiojimo laikotarpiui suteikiama neišimtinė, neperleidžiama teisė naudotis Sistema Sutartyje nustatyta apimtimi ir sąlygomis. Visi Užsakovo pateikti, Sistemoje saugomi, tvarkomi ar naudojami duomenys, taip pat iš tokių duomenų sugeneruoti rezultatai, įskaitant darbo grafikus, ataskaitas, eksportuotus duomenis ir kitą Užsakovo veiklos informaciją, priklauso Užsakovui. Jeigu vykdant Sutartį sukuriami, pritaikomi ar perduodami individualiai Užsakovo poreikiams skirti rezultatai, kurie nėra Sistemos standartinio funkcionalumo dalis, įskaitant Užsakovui skirtą mobiliąją programėlę ar jos individualizuotą versiją, Tiekėjas suteikia Užsakovui neatšaukiamą, neterminuotą, neatlygintiną teisę tokius rezultatus naudoti, kopijuoti, saugoti, prižiūrėti, modifikuoti ir pavesti jų priežiūrą, palaikymą ar modifikavimą tretiesiems asmenims savo veiklos poreikiams.“
25.	**Atsakomybės apribojimas** Prekių ir paslaugų sutarties bendrųjų sąlygų 14.10 punkte numatyta Tiekėjo pareiga atlyginti Pirkėjui ir tretiesiems asmenims tiesioginius ir netiesioginius nuostolius, nenustatant atsakomybės apribojimo. Prašome patvirtinti, ar Pirkėjas sutiktų Prekių ir paslaugų sutarties specialiosiose sąlygose numatyti, kad bendra Tiekėjo atsakomybė ribojama Sutarties kaina, o atsakomybė už netiesioginius nuostolius ir negautas pajamas netaikoma, išskyrus tyčios ar didelio neatsargumo atvejus. Toks apribojimas leidžia tiekėjams apdrausti civilinę atsakomybę, o išimtys dėl tyčios ir didelio neatsargumo išsaugo Pirkėjo apsaugą.	Perkantysis subjektas, įvertinęs tiekėjo pateiktą pastabą, sutinka iš dalies patikslinti atsakomybės nuostatas Prekių ir paslaugų sutarties specialiosiose sąlygose. Gali būti numatyta, kad bendra Tiekėjo atsakomybė pagal Sutartį ribojama Sutarties kaina, o atsakomybė už netiesioginius nuostolius ir negautas pajamas netaikoma. Atsakomybės apribojimas netaikomas tais atvejais, kai žala, reikalavimai, baudos ar sankcijos kyla dėl Tiekėjo tyčios ar didelio neatsargumo, konfidencialumo įsipareigojimų pažeidimo, asmens duomenų apsaugos reikalavimų pažeidimo, kibernetinio saugumo reikalavimų pažeidimo, intelektinės nuosavybės teisių pažeidimo arba trečiųjų asmenų reikalavimų, susijusių su Tiekėjo veiksmais ar neveikimu. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, BPS 14.10 p. pakeičiamas ir išdėstomas nauju SSS 10.5 punktu taip:

		„Tiekėjas atsako už patiektų Prekių ir (ar) teikiamų Paslaugų kokybę bei savo ir jo pasitelktų asmenų veiksmus vykdant Sutartį. Tiekėjas įsipareigoja atlyginti Pirkėjui ir tretiesiems asmenims tiesioginius nuostolius, atsiradusius dėl netinkamo Prekių tiekimo ir (ar) Paslaugų teikimo. Bendra Tiekėjo atsakomybė pagal Sutartį negali viršyti Sutarties kainos, o Tiekėjas neatsako už netiesioginius nuostolius ir negautas pajamas. Šis atsakomybės apribojimas netaikomas tais atvejais, kai žala, nuostoliai, reikalavimai, baudos ar kitos sankcijos atsiranda dėl Tiekėjo tyčios ar didelio neatsargumo, konfidencialumo įsipareigojimų pažeidimo, asmens duomenų apsaugos reikalavimų pažeidimo, kibernetinio saugumo reikalavimų pažeidimo, intelektinės nuosavybės teisių pažeidimo arba dėl trečiųjų asmenų reikalavimų, susijusių su Tiekėjo ar jo pasitelktų asmenų veiksmais ar neveikimu. Tokiais atvejais Tiekėjas privalo atlyginti visą Pirkėjo ir (ar) trečiųjų asmenų patirtą žalą).“
26.	**Gedimų reagavimo ir šalinimo terminai, baudos** Techninės specifikacijos Lentelėje Nr. 3 kritiniam gedimui nustatytas 15 minučių reagavimo ir 3 darbo valandų šalinimo terminas. Prašome patvirtinti, ar Užsakovas sutiktų kritiniam gedimui taikyti 1 darbo valandos reagavimo ir 4 darbo valandų šalinimo terminą, kitų kategorijų terminus paliekant nepakeistus. Prekių ir paslaugų sutarties specialiųjų sąlygų 7.2 punkte baudos siejamos su kritiniais, vidutinio kritiškumo ir nekritiniais gedimais, o Techninės specifikacijos Lentelėje Nr. 3 nustatytos kategorijos Kritinis gedimas, Didelis gedimas ir Kiti gedimai. Prašome nurodyti, kurioms Lentelės Nr. 3 kategorijoms taikoma 100 Eur, o kurioms 50 Eur bauda, taip pat patvirtinti, ar keli gedimai, kilę dėl tos pačios priežasties, laikomi vienu pažeidimu, ir ar Užsakovas sutiktų nustatyti bendrą baudų ribą, išreikštą procentais nuo atitinkamo laikotarpio Paslaugų kainos.	Perkantysis subjektas nesutinka automatiškai keisti kritinio gedimo reagavimo ir šalinimo terminų visiems atvejams. Nustatyti SLA terminai laikomi pagrįstais, atsižvelgiant į Sistemos reikšmę Užsakovo veiklai. Kartu pažymime, kad konkretaus gedimo šalinimo termino laikymasis gali būti vertinamas atsižvelgiant į gedimo pobūdį, sudėtingumą ir objektyvias aplinkybes. Jeigu gedimo šalinimas priklauso nuo Užsakovo, trečiųjų šalių sistemų, infrastruktūros tiekėjų, integracijų, saugumo incidento tyrimo ar kitų nuo Paslaugų teikėjo nepriklausančių aplinkybių, Paslaugų teikėjas turi pateikti pagrįstą paaiškinimą, veiksmų planą, numatomą pašalinimo terminą ir, kai įmanoma, laikiną veiklos atkūrimo sprendimą. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, SSS 7.2. punktas pakeičiamas ir išdėstomas nauja redakcija: „Paslaugų teikėjui vėluojant suteikti Paslaugas ar įvykdyti kitus Sutartyje numatytus įsipareigojimus, išskyrus terminų pažeidimus, susijusius su Sistemos gedimų šalinimu, Užsakovas turi teisę taikyti 0,05 procento dydžio delspinigius nuo neatliktų ar vėluojamų suteikti Paslaugų vertės be PVM už kiekvieną uždelstą dieną. Paslaugų teikėjui pažeidus Techninėje specifikacijoje nustatytą Kritinio gedimo šalinimo terminą, Užsakovas turi teisę taikyti 100 Eur dydžio baudą už kiekvieną uždelstą dieną iki kol Kritinis gedimas bus pašalintas.

		Paslaugų teikėjui pažeidus Techninėje specifikacijoje nustatytą Didelio gedimo arba Kitų gedimų šalinimo terminą, Užsakovas turi teisę taikyti 50 Eur dydžio baudą už kiekvieną uždelstą dieną iki kol atitinkamas gedimas bus pašalintas. Keli gedimai, kilę dėl tos pačios techninės priežasties ir pasireiškę tuo pačiu laikotarpiu kaip vienas Sistemos veikimo sutrikimas, baudų taikymo tikslais gali būti laikomi vienu pažeidimu. Jeigu gedimas po pašalinimo pasikartoja arba atsiranda naujas gedimas dėl kitos priežasties, jis laikomas atskiru pažeidimu.“
27.	**Grafiko atvaizdavimo laikas** Techninės specifikacijos 3.12.4 punkte nustatytas grafiko atvaizdavimo laikas iki 2 sekundžių (pvz., savaitės / mėnesio grafikas). Prašome patvirtinti, kad šis reikalavimas taikomas grafiko atvaizdavimui naudotojui dirbant su jau įkeltu laikotarpiu (pvz., pereinant tarp savaičių, peržiūrų ar filtrų), o ne pirminiam viso laikotarpio duomenų įkėlimui.	Patvirtiname, kad 3.12.4 punkte nustatytas iki 2 sekundžių grafiko atvaizdavimo reikalavimas taikomas įprastam darbui su jau įkeltu arba einamajam darbui reikalingu laikotarpiu, pvz., pereinant tarp savaičių, mėnesių, peržiūrų ar filtrų.
28.	**Pirkimo dokumentuose minimi Pirkėjo dokumentai** Pirkimo dokumentuose minimi Pirkėjo vidaus dokumentai: tiekimo grandinės saugumo valdymo tvarkos aprašas (Prekių ir paslaugų sutarties bendrųjų sąlygų 24.4 punktas), 2022 m. vasario 9 d. įsakymu Nr. 1R-24 ir 2022 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 1R-42 patvirtinti informacijos saugos dokumentai (tų pačių sąlygų 25.9 punktas), informacijos saugos ir kibernetinio saugumo reikalavimai (Bendrųjų pirkimo sąlygų 14.10 punktas) ir Asmens duomenų tvarkymo sutarties 3 priedas. Prašome patvirtinti, kad šie dokumentai bus pateikti tiekėjui, su kuriuo bus sudaroma Sutartis, ir kad jam bus taikomi tik tie jų reikalavimai, kurie susiję su Sutarties dalyku.	Perkančiojo subjekto vidiniuose dokumentuose reglamentuojamos nuostatos įgyvendina Kibernetinio saugumo įstatymo bei minimo Vyriausybės nutarimo nuostatas, kurios taip pat yra perkeltos į Sutartį. Esant poreikiui, galimas laimėtojas bus supažindinamas ir su vidiniais Perkančiojo subjekto teisės aktais, išskyrus tas dalis, kurios yra konfidencialios.
29.	Prašome peržiūrėti nustatytus tiekėjo (sutarčiai) ir programuotojo kvalifikacijos reikalavimus, pagal kuriuos reikalaujama būtent darbo grafikų planavimo funkcionalumo diegimo, o programuotojui – darbo	Perkantysis subjektas, nustatydamas kvalifikacijos reikalavimus, įvertino Sutarties objektą, jo specifiką ir siekiamus rezultatus. Sutarties vykdymui yra reikalinga ne tik bendra programinės įrangos diegimo ar programavimo patirtis,

	grafikų planavimo naudojant dirbtinio intelekto įžvalgas programavimo patirties. Manytina, kad tokia siaurai apibrėžta dalykinės srities patirtis (darbo grafikai) nėra būtina tiekėjo ir specialisto gebėjimui tinkamai įvykdyti Sutartį. Tokios nuostatos gali nepagrįstai apriboti tiekėjų konkurenciją. Atsižvelgiant į VPĮ įtvirtintą proporcingumo principą bei VPT rekomendacijas dėl kvalifikacijos reikalavimų nustatymo IT pirkimuose, siūlome reikalavimus suformuluoti plačiau, leidžiant kvalifikaciją pagrįsti panašaus pobūdžio ir sudėtingumo programinės įrangos diegimo bei programavimo projektų patirtimi.	bet ir konkreti patirtis diegiant ir (ar) programuojant darbo grafikų planavimo funkcionalumą, įskaitant dirbtinio intelekto įžvalgų panaudojimą. Nustatytais reikalavimais siekiama užtikrinti, kad tiekėjas ir už Sutarties vykdymą atsakingas programuotojas jau būtų susidūrę su analogiškais sprendiniais (tiekėjas – su darbo grafikų planavimo funkcionalumo diegimu, o programuotojas – su darbo grafikų planavimo, naudojant dirbtinio intelekto įžvalgas, programinės įrangos programavimo darbu) ir turėtų praktinės patirties sprendžiant būtent tokio pobūdžio funkcionalumo kūrimo, diegimo ir pritaikymo užduotis. Atsižvelgiant į Pirkimo objekto specifiką ir jo svarbą Perkančiojo subjekto veiklai, vien bendros programinės įrangos diegimo ar programavimo patirties nepakanka tinkamam tiekėjo ir specialisto gebėjimui įvykdyti Sutartį pagrįsti.
30.	Tuo pačiu prašome pratęsti pasiūlymų pateikimo terminą, kad tiekėjai spėtų tinkamai susipažinti su pirkėjo atsakymu bei pasiruošti pasiūlymų pateikimui.	Informuojame, kad pirminių pasiūlymų pateikimo terminas nukeliamas iš 2026 m. spalio 15 d. 14:00 val. į 2026 m. **spalio 19** d. 14:00 val.

Šie paaiškinimai/patikslinimai laikomi neatsiejama Pirkimo dokumentų dalimi. Prašome jais vadovautis teikiant pasiūlymus.

PRIDEDAMA:
1. SPS priedas Nr. 1. Techninė specifikacija (aktuali redakcija).
2. SPS priedas Nr. 7. Prekių ir paslaugų sutarties Specialiosios sąlygos (aktuali redakcija).

AB Lietuvos oro uostai
Viešųjų pirkimų komisija

Rengė: Aistė Jonuškienė